

Tekoälyn käyttö Sampossa

TU-LE -foorumi 26.3.2026

Digipedatiimi

Jani Hovi & Mikko Pöllönen

TU-LE Sampon esitys

14.20 Vuorovaikutuksen uudet ulottuvuudet, Tekoälyn käyttö
Sampossa

14.50 Työpaja Copilot 365-ohjelmaa hyödyntämällä

15.20 Yhteenvedo ja päätössanat

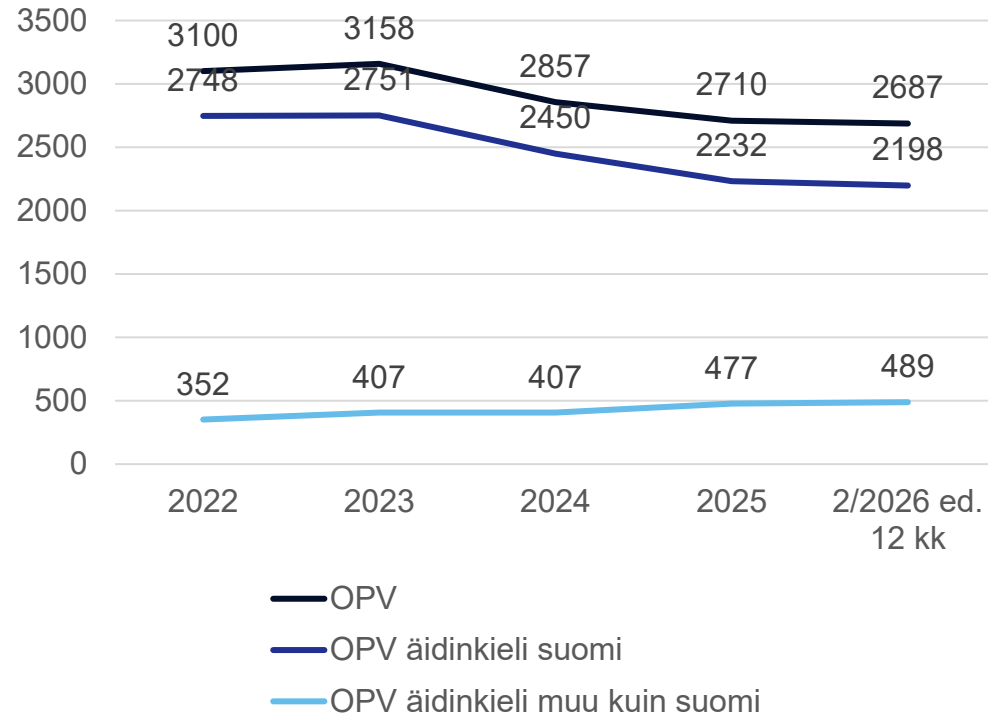
Miksi tästä pitää puhua nyt?

- Työelämä ja oppijat muuttuvat nopeammin kuin koulutusrakenteet
- Oppijat ja työntekijät ovat yhä heterogeenisempiä
 - Kieli- ja kulttuuritausta
 - Oppiminen eritahtista
 - Digiosaaminen vaihtelee
- Aika ohjaukseen ja perehdytykseen on rajallinen
- Vuorovaikutuksen tarve kasvaa – resurssit eivät

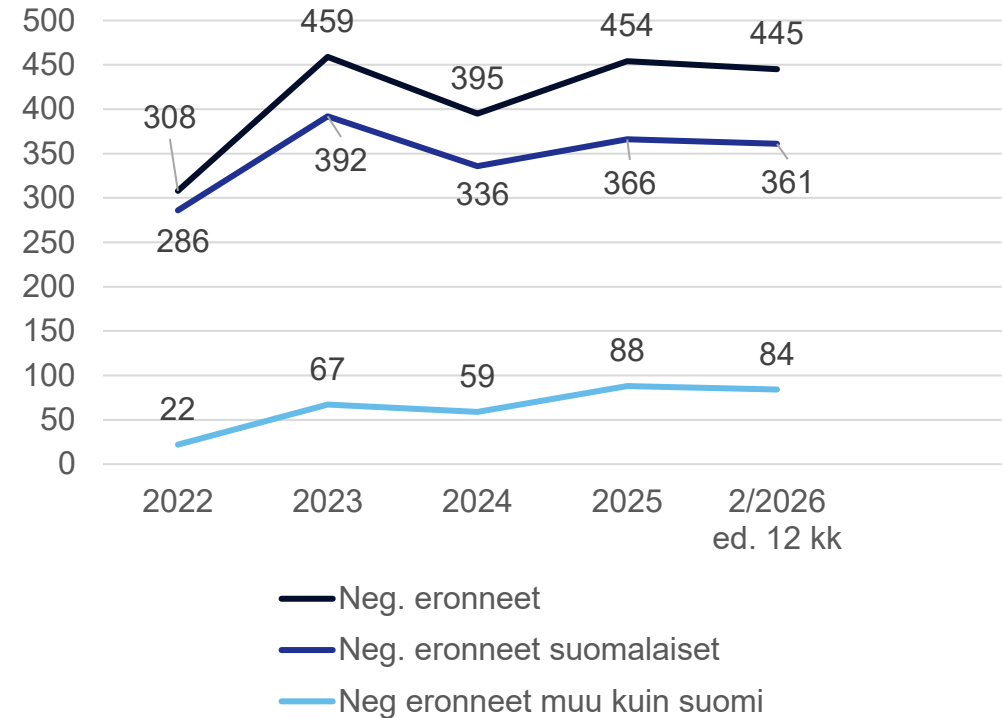
-> **Vanhat mallit eivät skaalaudu**

Tilastoja

Opiskelijavuodet Sampossa

Opiskelijoiden eroamiset Sampossa

Mikä on muuttunut tiedon hyödyntämisessä?

- Internet -> Tieto tuli kaikkien saataville
 - Piti osata etsiä
- Älylaitteet -> Tieto tuli taskuun
 - Piti osata käyttää ja arvioida
- Tekoäly -> Tieto alkaa keskustella kanssamme
 - Pitää osata kysyä

Tekoäly tekee kysymisen taidosta oppimisen ja työn keskeisen taidon

Tekoälyn hyötyjen tunnistaminen

Tekoäly kuuluu kaikille

- Osallistuminen
- Osaamisen vahvistaminen
- Uudet tavat tehdä työtä ja oppia

“Tekoäly ei korvaa ihmisiä – mutta ihmiset, jotka osaavat käyttää tekoälyä, korvaavat ne, jotka eivät osaa.”

— Sam Altman, OpenAI:n toimitusjohtaja

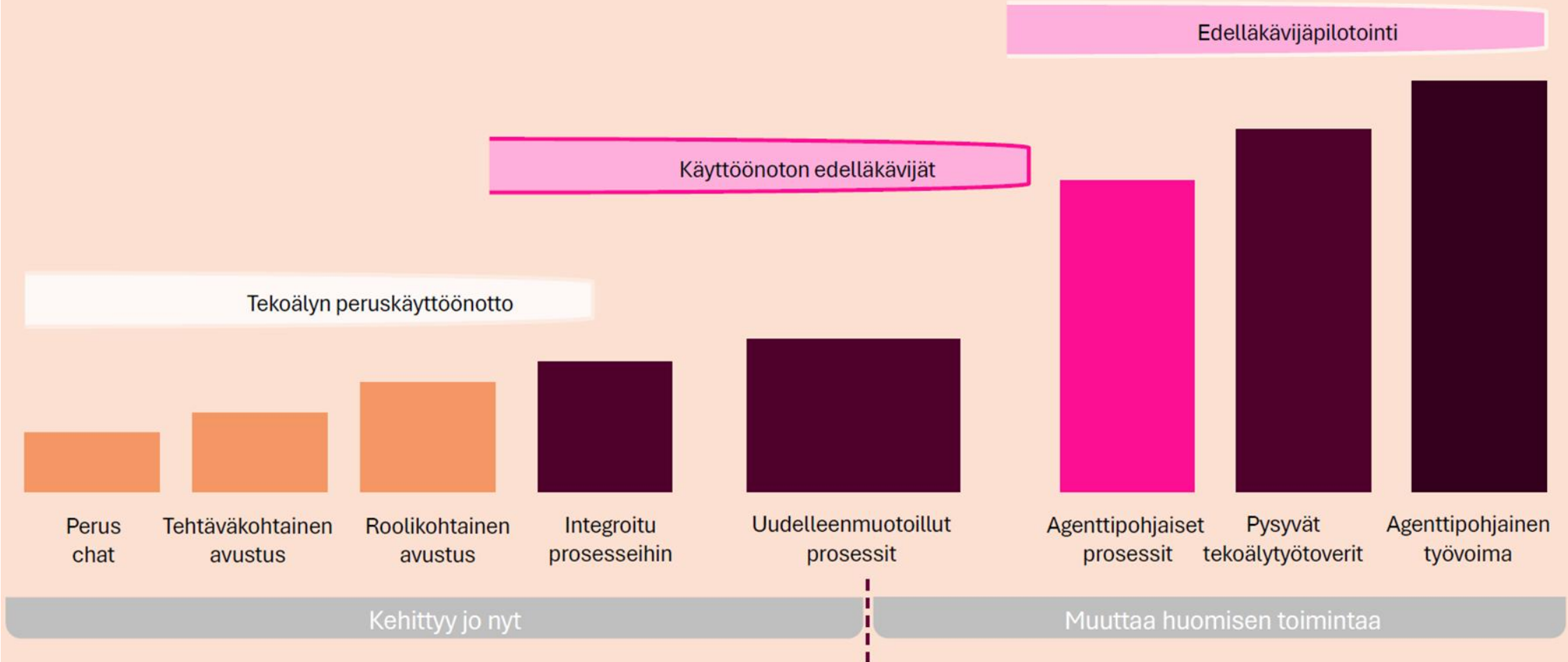

Digikyvykkyys 2 -hanke

- 99 / 136 ammatillisen koulutuksen järjestäjää
- 2025-6/2027, budjetti 4 miljoonaa (OKM)
- Kolme työpakettia
 - TP2: Digiosaaminen
 - TP3: Toimintamallit
 - TP4: Tietojärjestelmä
- Sampo TP3 vetäjä

Tekoälykypsyyden vaihteluväli

Mikä on tekoälyagentti?

Chatbot

Ominaisuus:
Ei autonomiaa.
Vastaa kysymyksiin.
Integraatiot:
Ei yleensä.

Tekninen vaativuus:
Matala

Käyttötarkoitus:
Asiakaspalvelun alku

Avustaja (Copilot)

Ominaisuus:
Rajallinen – käyttäjän ohjauksessa. Rajatut tehtävät.
Integraatiot: Rajallisesti.

Tekninen vaativuus:
Keskitaso

Käyttötarkoitus:
Avustaa työssä ja tiedonhaku

Agentti

Ominaisuus: Korkea – toimii itsenäisesti. Monivaiheiset prosessit.
Integraatiot: Kyllä – API:t ja työkalut.

Tekninen vaativuus:
Korkea (vaatii ohjelmointia)

Käyttötarkoitus:
Automatisoi kokonaisia prosesseja

Tekoälyagentin erityispiirteet

Korkea autonomia ja päätöksenteko

Agentti toimii itsenäisesti ja tekee päätöksiä sille annettujen valtuutusten puitteissa.

Monivaiheisten prosessien hallinta

Agentti suunnittelee ja toteuttaa kokonaisia työnkuluja peikän kysymyksiin vastaamisen sijaan.

Syvä integraatio ja oppiva muisti

Hyödyntää laajasti API-rajapintoja ja työkaluja sekä oppii alemmista tilanteista.

Tekoälyratkaisujen vertailu keskeisissä ominaisuuksissa

Ominaisuus	Agentti	Avustaja (Copilot)	Chatbot
Autonomia	Korkea – toimii itsenäisesti	Rajallinen – käyttäjän ohjauksessa	Ei autonomiaa
Tehtävät	Monivaiheiset prosessit	Rajatut tehtävät	Vastaa kysymyksiin
Integraatiot	Kyllä – API:t ja työkalut	Rajallisesti	Ei yleensä

Tekoälyn tunnistettuja käyttökohteita ammatillisessa koulutuksessa

<p>Nopeat hyödyt:</p> <ul style="list-style-type: none">• Oppimisavustajat• Viestinnän ja tiedonhaun avustajat• Digituki-botit	<p>Transformatiiviset hyödyt:</p> <ul style="list-style-type: none">• Lukujärjestyssuunnittelu• Työaikasunnittelu• Puoliautomaattiset agentit ydinprosesseihin
<p>Peruskäyttökohteet:</p> <ul style="list-style-type: none">• Erilaiset Rooli- ja tehtäväkohtaiset avustajat	<p>Vältä:</p> <ul style="list-style-type: none">• Tekoälyn käyttö arvioinnissa ilman ihmistä• Arkaluontoisiin tietoihin liittyvät avustajat (HOKS, terveystiedot)• Syvät integraatiot huonolaatuiseen dataan

Tekoäly Sampossa

Sampon toteutukset

- Tekoälyn hyödyntämisen projektitiimi
- Tekoälyohjeistuksien ja prosessien kehittäminen
- Henkilöstön kouluttaminen: peruskäyttäjän osaamismerkki
- Tekoäly oppimisen kohteena ja välineenä

Sampon yhteiset avustajat

- Selkokieliavustaja
 - S2-opiskelijat: ainut kasvava opiskelijaryhmä
 - Hyödyttää myös kantasuomalaisia, sillä lukutaito on heikentynyt
 - Riskitön, pieni vaiva, isot voitot
 - Etu tavalliseen Copilot chatbottiin: Järjestelmäkehoite -> ei tarvitse joka kerta erikseen ohjeistaa

Ostu-botti

- OSTU-botti -> Aimo –sovellus (AI – mie osaan)
- Opiskelijan aiemman osaamisen tunnistaminen
- [Aimo -sovellus](#)
- Käyttökohteet: Hakuvaihe, HOKS, Opiskelu- ja urasuunnitteluvalmiudet, työnhaku

Visio OSTU-botista

Tekoälypohjainen ratkaisu, joka tunnistaa opiskelijalla jo olevan osaamisen ja yhdistää sen uuden tutkinnon vaatimuksiin soveltuvin osin.

- Opiskelija ymmärtää paremmin, mitä osaamista hänellä jo on ja mitä osaamista hänen täytyy hankkia suorittaakseen uuden tutkinnon
- Opiskelija ymmärtää paremmin jo opiskelun alkuvaiheessa tutkinnon tavoitteet ja rakenteen
- Opettajan tekemän taustatyön määrä vähenee, aikaa vapautuu keskusteluun opiskelijan kanssa.
- Ostu-keskustelu voidaan aloittaa raportin pohjalta, sekä opettajalle että opiskelijalla on parempi käsitys opiskelijan osaamisesta keskustelun alkaessa.

Osaamisen tunnistamisen laatu paranee.

HUOM! Ostu-botti ei tee eikä ehdota osaamisen tunnustamista!

Ostu-botin kuulumisia

- Kehitystyö Atostekin kanssa alkoi 8/2025
- Ensimmäinen oppilaitostestaus
27.10 - 7.11
 - Testaus Atostekin ympäristössä
 - Palautteita 125 opiskelijalta ja 19 opettajalta / opolta

RASEKO

GRADIA

SASKY

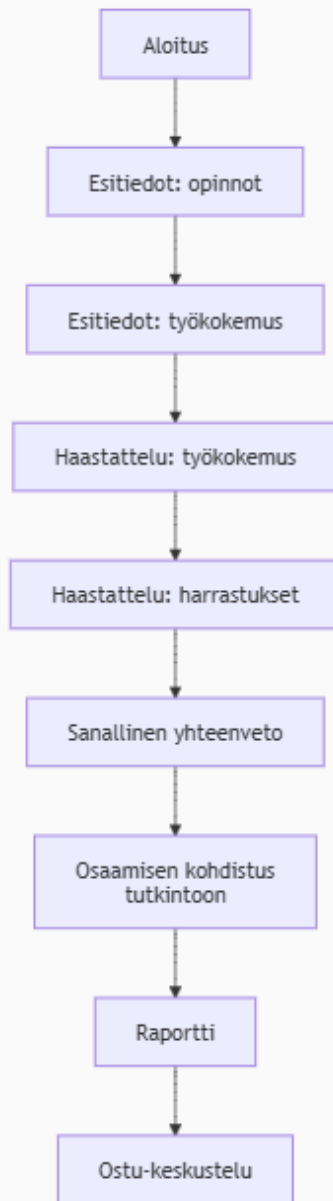

Business
College
HELSINKI

salpaus
Koulutuskeskus | Further Education

Ostu-botin haastattelun vaiheet

Aloitus

- Esitiedot: opinnot (opinnot ja tutkintotausta)
- Esitiedot: työkokemus (työtehtävät ja kesto)
- Haastattelu: työkokemus (tehtävät, vastuut, osaaminen)
- Haastattelu: harrastukset (vapaa-ajan ja muu osaaminen)
- Sanallinen yhteenveto (opiskelijan osaamiskuvaus)
- Osaamisen kohdistus tutkintoon (tunnistettu osaaminen vs. tutkinnon osat)
- Raportti
- Ostu-keskustelu (opiskelija + opettaja)

Miltä Ostu-botti näyttää ja mitä se tekee?

Opinnot

Oletko käynyt peruskoulua tai vastaavia opintoja Suomessa?

- Olen valmistunut
- Olen käynyt osittain tai en ole varma, valmistuinko
- En ole käynyt peruskoulua tai vastaavia opintoja

Valmistumisvuosi

2013

Oletko suorittanut peruskoulun jälkeen opintoja Suomessa?

- Ammattiopisto
- Lukio
- Ammattikorkeakoulu
- Yliopisto
- Jokin muu

Jos vastasit 'jokin muu', kuvaile opintoja lyhyesti

Lukio

Kaikki kentät ovat pakollisia, ellei kentässä lue 'valinnainen'.

Valmistuitko ylioppilaaksi?

- Kyllä Ei

Valmistumisvuosi

2016

Miltä Ostu-botti näyttää ja mitä se tekee?

Työkokemus

Kaikki kentät ovat pakollisia, ellei kentässä lue 'valinnainen'.

Työkokemus

Kokemus 1 POISTA

Työtehtävä (viimeisin)
Sairaanhoitaja

Työnantaja
HYVAKS

Alkukuukausi
Elokuu

Alkuvuosi
2019

Loppukuukausi
Maaliskuu

Loppuvuosi (valinnainen)
2025

Miltä Ostu-botti näyttää ja mitä se tekee?

Hienoa! Olet nyt valmis haastatteluun.

Haastattelussa Ostu-botti kysyy sinulta lisäkysymyksiä. Tarkistathan syöttämäsi tiedot, sillä haastattelu suunnitellaan niiden perusteella.

Yhteenveto esitiedoista

Perustiedot

Tutkinto: Liiketoiminnan perustutkinto

Sähköposti, johon raportti toimitetaan: hanna.jukola@gradia.fi

Opinnot

1. Lukio, 2016 Liittyy

2. Sairaanhoidtaja, 2019 Liittyy

Työkokemus

1. Sairaanhoidtaja, 2019-2025 Saattaa liittyä
HYVAKS

Kortit ja kurssit

1. Ensiapukurssi EA 1 Ei liity

Ostu-botti

Missä harjoittelussa opettelit lääkelaskentaa ja miten käytit opittua käytännön tilanteessa?

Läkelaskenta oli erillinen kurssi opinnoissa, mutta toki sitä taitoa käytettiin kaikissa harjoitteluissa, kun lääkkeitä annosteltiin potilaille. Tätä taitoa olen käyttänyt ja vahvistanut myös työkokemukseni aikana, minusta se on oleellisempaa.

Ostu-botti

Oliko opinnoissasi jaksoja, joissa teitte projektitöitä tai harjoittelitte tiimityöskentelyä käytännön tehtävissä?

Sairaanhoidtajan työ on moniammatillista tiimityötä. Sitä harjoiteltiin opintojen aikana ja se oli keskeistä työkokemuksessani.

Ostu-botti

Kerro yhdestä harjoittelujaksosta, jossa teitte tiimityötä eri alojen kanssa – esimerkiksi lääkäreiden, fysioterapeuttien tai sosiaalityöntekijöiden kanssa. Missä tämä tapahtui ja millainen oma roolisi oli tiimissä?

1. Yhteenveto

Opiskelijalla on kesken jääneet sähköalan ammatilliset opinnot, joista on suoritettu viestintä- ja vuorovaikutusosaamista (5 osp) sekä matemaattis-luonnontieteellistä osaamista (6 osp). Nämä tukevat ravintola- ja catering-alan tutkinnon yleisiä valmiuksia, kuten työssä tarvittavaa laskutaitoa, loogista ajattelua ja sujuvaa viestintää työyhteisössä ja asiakkaiden kanssa. Opiskelijalla on lisäksi työturvallisuus- ja tulityökortti, jotka osoittavat perehtyneisyyttä turvalliseen työskentelyyn ja ohjeiden noudattamiseen.

Ammatillisesti keskeisin osaaminen liittyy baarityöhön: opiskelija on toiminut bartenderina eri ravintoloissa ja baareissa vuodesta 2023 alkaen. Työssä hän on valmistanut ja tarjoillut juomia, hoitanut kassaa, huolehtinut asiakaspalvelusta, puhtaanapidosta sekä baarin tarvikkeiden ja juomien täydennyksestä kiireisissäkin vuoroissa. Hän on työskennellyt osana palveluketjua yhteistyössä salin ja keittiön kanssa, huolehtinut juomien oikea-aikaisesta tarjoilusta ruokailun yhteydessä sekä noudattanut hygienia- ja anniskelumääräyksiä. Tämä kokemus vastaa hyvin ravintola- ja catering-alan asiakaspalvelun, anniskelun ja työskentelyn palvelukeittiöympäristössä ammatillisia tavoitteita, vaikka osaaminen painottuu juomatarjoiluun enemmän kuin ruoanvalmistukseen.

●● Tutkinnon osat, joissa osaamista:	2
● Tutkinnon osat, joissa jonkin verran osaamista:	16
○ Tutkinnon osat, joissa ei tunnistettu osaamista:	10

3. Osaaminen suhteessa tutkintoon

●● = osaamista ● = jonkin verran osaamista ○ = osaamista ei tunnistettu

RAVINTOLA- JA CATERING-ALAN PERUSTUTKINTO | 180 osp

Ammatilliset tutkinnon osat | 145 osp

Pakolliset tutkinnon osat | 20 osp

- Ravitsemispalveluissa toimiminen, 20 osp

Työkokemus: Bartender-työssä ravintoloissa opiskelija on valmistanut juomia, palvellut asiakkaita, käyttänyt kassaa, ylläpitänyt baarialueen siisteyttä ja tehnyt täydennyksiä, mikä vastaa osittain tutkinnon osan vaatimuksia asiakaspalvelussa toimimisesta, myynnin rekisteröinnistä sekä asiakas- ja työtilojen kunnosta huolehtimisesta, mutta ei kata ruoanvalmistusta eikä kaikkia ravitsemispalvelujen työtehtäviä.

Opinnot: Sähköalan opinnoissa suoritettavat viestintä- ja vuorovaikutusopinnot (5 osp) liittyvät asiakaspalvelutilanteissa toimimisen valmiuksiin, mutta niissä ei ole ravitsemisalan ammatillista sisältöä tähän tutkinnon osaan vaaditulla tasolla.

Asiakaspalvelun osaamisala | 65 osp

- Ravintolan asiakaspalvelu ja myynti, 25 osp

Työkokemus: Opiskelija on toiminut bartenderina ravintoloissa ja baareissa, jossa hän on käytännössä hoitanut juomien myyntiä ja tarjoilua, kassankäyttöä, asiakaspalvelua, baarialueen kunnostusta ja täydennystä sekä noudattanut hygienia- ja anniskelusäädöksiä; tämä vastaa suoraan tutkinnon osan ammattitaitovaatimuksia asiakaspalvelussa ja myynnissä toimimisesta, anniskelutehtävistä sekä asiakkaiden viihtyvyydestä ja palvelukokemuksesta huolehtimisesta.

Kokeilun ohjeistus

Huom! Syötä materiaali tekstimuodossa.

Sampolaiset:

voivat näyttää
Selkokieliavustajan
toimintaa omilla opetus-
ja ohjemateriaaleilla.

Työelämän edustajat:

- Voit hyödyntää oman organisaatiosi sallimaa tekoälyjärjestelmää (esim. Microsoft Copilot)
- Voit kokeilla selkokielistä mukana oman organisaatiosi ohjemateriaalia,
 - Huomioi tietosuoja:
- materiaaleissa ei saa olla henkilötietoja
- materiaaleissa ei saa olla salassa pidettäviä tai luottamuksellisia tietoja

Anna tekoälylle ohjemateriaali tekstimuodossa ja seuraavat ohjeet:

- Käytä selkeää kieltä.
- Käytä taitotasoa B1.1.
- Muotoile tekstin ulkoasua:
 - Käytä luetteloita.
 - Tasaus vasemmalle.
 - Yhdellä rivillä vain yksi ajatus.

Jos aikaa jää:

Jos aikaa jää, niin voitte keskustella pöytäryhmässä:

1. Nykytila

- Onko teillä jo tekoälyavustajia tai -agentteja käytössä?
- Missä tehtävissä ja kenelle?

2. Sampo × työelämä – yhteistyö

- Näettekö mahdollisuuksia yhteiseen kehittämiseen tekoälyn käyttökohteissa?
- Miten tekoäly voisi tukea ohjeistusta, perehdytystä tai oppimista?

Sampon koulutusta tekoälyyn

- Digikyvykkyyden edistäminen työelämässä (15 osp)
 - Työvoimakoulutus syksyllä 2026
- Tekoäly työelämässä (15 osp)
 - Työvoimakoulutus keväällä ja syksyllä 2026
- Lisätietoja
 - Jani Hovi, jani.hovi@edusampo.fi
 - Mikko Pöllönen, mikko.pollonen@edusampo.fi